

GIÁO DỤC KỸ NĂNG SỐNG CHO HỌC SINH TIỂU HỌC THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM

EDUCATING LIFE SKILLS TO PRIMARY PUPILS THROUGH EXPERIMENTING ACTIVITIES

NGUYỄN THỊ THANH CÚC(*) và TRẦN TUYẾN(**)

TÓM TẮT: Hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh nói chung và học sinh tiểu học nói riêng là một trong những nhiệm vụ để phát triển năng lực và phẩm chất người học. Học sinh tiểu học là đối tượng dễ bị tác động bởi môi trường sống nhiều nhất và sớm nhất. Do đó, nhà trường cần tạo điều kiện thường xuyên cho các hoạt động giáo dục kỹ năng sống thông qua các biện pháp như: đa dạng các hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học theo hướng phát triển năng lực; bồi dưỡng nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ giáo viên; xây dựng quy trình và thực hiện nghiêm túc hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học; tạo cơ hội cho tất cả học sinh tham gia vào cả quá trình của hoạt động trải nghiệm.

Từ khóa: giáo dục kỹ năng sống; hoạt động trải nghiệm; kỹ năng sống cho học sinh tiểu học.

ABSTRACT: Educating life skills to pupils in general and primary pupils in particular is one necessary mission in developing pupils' capacity and characters. Primary pupils are easily affected by the living environment around; therefore, schools should provide more life-skill educational activities through varying these life-skill educational activities based on personal capacity development; improving teachers' professional capacity; constructing and performing seriously life-skill educational activities to primary pupils; providing all chances for all pupils to take part in life-skill experimenting activities.

Key words: life-skill educating, experimenting activities; life-skills for primary pupils.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Theo Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể, hoạt động trải nghiệm ở tiểu học là hoạt động giáo dục bắt buộc theo hướng phát triển năng lực và phẩm chất cho học sinh, trong đó học sinh dựa trên sự huy động tổng hợp kiến thức và kỹ năng từ nhiều lĩnh vực giáo dục khác nhau để trải nghiệm thực tiễn đời sống nhà trường, gia đình, xã hội [1]. Giáo dục kỹ năng sống trở nên cấp thiết đối với học sinh tiểu học bởi vì: Lứa tuổi học sinh là lứa tuổi đang hình thành những giá trị nhân cách, giàu mơ ước, ham hiểu biết, thích tìm tòi, khám phá

song còn thiếu hiểu biết sâu sắc về xã hội, còn thiếu kinh nghiệm sống, dễ bị lôi kéo, kích động... Nếu không được giáo dục và thiếu kỹ năng sống, các em dễ bị lôi kéo vào các hành vi tiêu cực, bạo lực, lối sống ích kỷ...[3].

Việc giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học là rất cần thiết, giúp các em rèn luyện hành vi có trách nhiệm cho bản thân, gia đình, có khả năng ứng phó tích cực trước các tình huống của cuộc sống... Giáo dục kỹ năng nhằm trang bị cho học sinh những kiến thức, giá trị, thái độ và kỹ năng sống phù hợp. Trên cơ sở đó hình thành cho học sinh những hành

(*) CN. Trường Tiểu học Bình Chiểu, thành phố Thủ Đức, thanhcuc23@gmail.com, Mã số: TCKH26-20-2021

(**) TS. Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh, tuyenqb@hcmute.edu.vn

vi, thói quen lành mạnh, tích cực; loại bỏ những hành vi, thói quen tiêu cực trong các mối quan hệ và hoạt động hằng ngày.

Tổ chức các hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh cần sự nỗ lực của đội ngũ cán bộ, giáo viên trong nhà trường, trong đó giáo viên chủ nhiệm có vai trò cực kỳ quan trọng trong việc tổ chức các hoạt động và tổ chức cho Hội đồng tự quản lớp tham gia tích cực hoạt động này [3]. Hội đồng tự quản là một tổ chức của học sinh, do học sinh thành lập ở từng lớp, dưới sự hướng dẫn của nhà trường và cha mẹ các em. Hội đồng tự quản có chủ tịch, phó chủ tịch và các thành viên ở các ban chuyên trách. Hội đồng tự quản được thành lập theo một quy trình dân chủ và tự nguyện do các em học sinh tự đứng ra tổ chức, tự điều hành và phục vụ lợi ích học tập, giáo dục cho chính các em. Do đó bên cạnh giáo viên, nhà trường cần phát huy chức năng, vai trò của Hội đồng tự quản của lớp trong tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng sống, để cho hoạt động này được hiệu quả.

2. NỘI DUNG

2.1. Biện pháp giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học thông qua hoạt động trải nghiệm

2.1.1. Đa dạng các hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học theo hướng phát triển năng lực

Triển khai các hoạt động giáo dục kỹ năng sống, cần đa dạng hóa các hình thức hoạt động giáo dục ngoài giờ, khắc phục tính đơn điệu, lặp đi lặp lại một vài hình thức đã quá quen thuộc, phải chú ý các hoạt động gây hứng thú kích thích được tính tự chủ của học sinh. Cách thức tiến hành:

Giáo dục kỹ năng sống lồng ghép vào các hoạt động của nhà trường: giờ chào cờ đầu tuần hoặc giờ sinh hoạt lớp cuối tuần cần được lồng ghép các hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh thông qua đánh giá hoạt động của toàn trường, cho lớp tự tổ chức dưới sự giúp đỡ cố vấn của giáo viên chủ nhiệm theo chủ đề, khen thưởng những hoạt động, những hành động tích cực, động

viên những tấm gương và những cá nhân tiêu biểu với những kỹ năng sống cần học tập [2].

Đổi mới phương pháp tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng sống: hoạt động giáo dục kỹ năng sống được tổ chức phối hợp giữa dạy học và phương pháp giáo dục của giáo viên. Cần lựa chọn nội dung và hình thức phù hợp như thảo luận nhóm, đóng vai, giải quyết vấn đề, các hình thức sinh hoạt lớp xây dựng các tiêu phẩm vui chơi.

Giáo viên phối hợp cùng ban giám hiệu tăng cường quản lý giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm nhằm không ngừng nâng cao hiệu quả giáo dục kỹ năng sống cho học sinh thông qua các môn học. Trong giờ lên lớp triển khai tích hợp lồng ghép giáo dục kỹ năng sống vào các nội dung bài học một cách hợp lý để đạt hiệu quả cao. Tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng sống đòi hỏi giáo viên dự kiến các bước tiến hành, chuẩn bị tình huống và định hướng cách giải quyết trong mỗi tình huống, đồ phụ trang, phiếu giao việc cho các nhóm học sinh. Song song với dạy kiến thức là giáo dục kỹ năng sống qua đó tạo không khí vui vẻ, nhẹ nhàng, thoải mái trong giờ học, học sinh cảm thấy tự tin, tạo đà cho sự phát triển tiếp theo của học sinh.

2.1.2. Bồi dưỡng, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ giáo viên

Giáo dục kỹ năng sống cho học sinh là hoạt động cần thiết, thường xuyên của nhà trường. Hoạt động giáo dục kỹ năng sống cần được tiến hành đa dạng, với nhiều hình thức và đặc biệt cần tạo được phong trào thi đua, gắn trách nhiệm cho đông đủ đội ngũ cán bộ giáo viên từ Ban Giám hiệu đến các nhân viên phục vụ tham gia. Trong đó giáo viên chủ nhiệm và cán bộ tổng phụ trách đội thiếu niên xung phong là nòng cốt về việc xây dựng, tổ chức thực hiện giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm.

Tăng cường tổ chức các đợt tập huấn nâng cao năng lực cho giáo viên những kiến thức, hiểu biết về định hướng giá trị trong thời kỳ

mới và mối quan hệ với kỹ năng sống. Giúp giáo viên có hiểu biết sâu về tầm quan trọng của giáo dục kỹ năng sống đối với học sinh tiểu học. Giáo viên nắm vững bản chất của các kỹ năng sống cơ bản cần rèn luyện cho học sinh tiểu học đó là: kỹ năng tự nhận thức; kỹ năng xác định giá trị; kỹ năng kiểm soát cảm xúc; kỹ năng ứng phó với căng thẳng; kỹ năng tìm kiếm sự hỗ trợ; kỹ năng thể hiện sự tự tin; kỹ năng giao tiếp; kỹ năng phòng tránh các tai nạn thương tích; kỹ năng lắng nghe tích cực; kỹ năng thể hiện sự cảm thông; kỹ năng hợp tác...

Bồi dưỡng cho giáo viên, tổng phụ trách đội năng lực thay đổi hành vi và thói quen chưa tốt đã hình thành ở học sinh, nâng cao kỹ năng vận dụng phối hợp các phương pháp, biện pháp giáo dục nhằm phát huy tính tích cực của học sinh. Bồi dưỡng phương pháp để giúp trẻ thay đổi hay điều chỉnh thái độ, hành vi thói quen mới theo yêu cầu của xã hội và phòng ngừa những hành vi tiêu cực có thể xảy ra do tác động của môi trường sống và sự thiếu kỹ năng sống của học sinh. Bồi dưỡng, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ giáo viên về nguyên tắc đảm bảo quyền và bổn phận của trẻ em, kỹ năng kiểm chế cảm xúc, xác định hành vi nên làm và không nên làm của học sinh, kỹ năng giúp học sinh thay đổi hành vi lệch chuẩn [5].

2.1.3. Xây dựng quy trình và thực hiện nghiêm túc hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học

Xây dựng quy trình và có kế hoạch tổ chức giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học qua trải nghiệm hiệu quả

Bước 1: Chuẩn bị, gồm các hoạt động: 1) Lựa chọn hoạt động sẽ tổ chức cho học sinh. Giáo viên bám sát vào mục tiêu, kỹ năng cần đạt, trình độ tâm sinh lý của học sinh để lựa chọn hoạt động phù hợp; 2) Khảo sát địa điểm trước khi cho học sinh hoạt động; 3) Liệt kê các đồ dùng dạy học cần thiết cho việc thực hiện hoạt động; 4) Tham khảo các tài liệu, nghiên cứu các vấn đề có liên quan đến hoạt động sẽ tổ chức.

Giáo viên lập kế hoạch các bước tiến hành hoạt động và dự kiến các tình huống có thể xảy ra trong quá trình tiến hành hoạt động.

Bước 2: Tổ chức hoạt động trải nghiệm: 1) Giáo viên đưa ra hoạt động trải nghiệm gồm các bước, các hành động; 2) Giáo viên hướng dẫn học sinh cách thực hiện hoạt động trải nghiệm theo các bước, hành động cụ thể, rõ ràng, dễ hiểu; 3) Giáo viên kiểm tra xem học sinh đã nắm được cách thực hiện hoạt động trải nghiệm chưa? (nếu lại nếu cần thiết). Gọi 1 hoặc 2 học sinh nêu lại cách tiến hành hoạt động. Nếu học sinh chưa hiểu cần nêu lại lần nữa; 4) Tổ chức cho học sinh hoạt động. Giáo viên tổ chức cho học sinh thực hiện các hoạt động trải nghiệm. Giáo viên cần hướng dẫn cho học sinh phát huy tối đa các giác quan và kinh nghiệm có sẵn trong hoạt động trải nghiệm.

Bước 3: Chia sẻ - phản hồi: 1) Tổ chức cho học sinh chia sẻ những kết quả, phản hồi; 2) Tổ chức cho học sinh tiến hành thảo luận và phân tích kinh nghiệm: Hoạt động trải nghiệm diễn ra như thế nào? Những vấn đề nào thu được từ trải nghiệm? Cảm tưởng của cá nhân sau khi tiến hành trải nghiệm; 3) Giáo viên để cá nhân hoặc nhóm phát biểu tự do và ghi nhận những ý kiến học sinh tổng hợp được.

Bước 4: Tổng hợp: giáo viên giúp học sinh liên hệ kinh nghiệm với những vấn đề thực tế; tìm ra những đặc điểm chung, quy luật từ kinh nghiệm; xác định nguyên lý từ thực tiễn có liên quan; liệt kê những khái niệm chính thu được.

Bước 5: Tổng kết hoạt động: 1) Giúp học sinh vận dụng những điều đã học vào tình huống khác. Giáo viên cho học sinh thảo luận theo các vấn đề: Áp dụng những điều mới học vào các tình huống khác nhau như thế nào? Những vấn đề nêu ra có lợi ích thế nào trong tương lai?; 2) Giáo viên tổng kết lại nội dung, giúp học sinh nắm chắc những điều đã học được. Và mở rộng kiến thức, kỹ năng cho học sinh; 3) Giáo viên nhận xét đánh giá hoạt động. Cho học sinh nhận thấy các kỹ năng sống tích

cực cần phát huy; tuyên dương và đánh giá các hoạt động của học sinh [3].

2.1.4. Tạo cơ hội cho tất cả học sinh tham gia vào cả quá trình của hoạt động trải nghiệm

Hoạt động trải nghiệm về cơ bản mang tính chất của hoạt động tập thể trên tinh thần tự chủ nhằm phát triển khả năng sáng tạo và cá tính riêng của mỗi cá nhân trong tập thể. Thông qua hoạt động trải nghiệm hình thành những năng lực, kỹ năng sống, phẩm chất tốt đẹp của học sinh. Chính vì thế, để tổ chức hoạt động trải nghiệm thì mỗi giáo viên giúp đỡ, hỗ trợ các em thực hiện đầy đủ các hoạt động sau: Xây dựng ý tưởng; xây dựng kế hoạch; công tác chuẩn bị; tổ chức thực hiện; đánh giá kết quả.

Việc các em được tham gia đầy đủ ở từng hoạt động sẽ giúp hình thành và rèn luyện các phẩm chất năng lực cần thiết: năng lực tổ chức, năng lực giao tiếp, tự giải quyết vấn đề. Do đó giáo viên không nên coi nhẹ một hoạt động nào.

Hoạt động 1. Xây dựng ý tưởng

Ví dụ: Kết thúc hoạt động tháng 10, chuẩn bị cho hoạt động của tháng 11, giáo viên có thể gợi ý nhiều cách để học sinh xây dựng ý tưởng như sau: “- Theo các em, tháng 11 có ngày lễ nào lớn nhất?/ - Vậy các em có suy nghĩ gì về ngày đó? học sinh sẽ trả lời nhiều ý khác nhau.”

Trên cơ sở đó, giáo viên sẽ hướng cho học sinh thực hiện một hoạt động có ý nghĩa để chào mừng ngày Nhà giáo Việt Nam 20-11.

Hoạt động 2. Xây dựng kế hoạch

Trả lời các câu hỏi: học sinh phải định hình những công việc cần làm là gì? Tổ chức ở đâu? Những ai thực hiện? Cần có sự giúp đỡ của ai ở trong hoặc ngoài nhà trường? Cần những gì về cơ sở vật chất, thiết bị, đồ dùng để thực hiện?

Ở hoạt động này, vai trò của Hội đồng tự quản lớp được phát huy. Các em vừa là người thu thập và xử lý thông tin, phân tích tình hình và tổ chức lớp để bàn bạc đi đến thống nhất nội dung công việc cần làm.

Hoạt động 3. Công tác chuẩn bị

Trong quá trình học sinh thực hiện bước này, giáo viên cần theo dõi, giúp đỡ học sinh việc chuẩn bị thực sự phải an toàn về mọi mặt: Sức khỏe, tác phong, lời nói, ăn mặc, đồ dùng, dụng cụ, phục vụ cho hoạt động. Đặc biệt giáo viên có thể tập huấn, hướng dẫn cho các em các kỹ năng nền cần thiết: cách ghi chép, phỏng vấn hoặc dự đoán tình huống nảy sinh khi thực hiện, cách giải quyết.

Hoạt động 4. Tổ chức thực hiện

Trong quá trình các em thực hiện, giáo viên cần giúp đỡ và theo dõi. Giáo viên cần quan tâm đến những tình huống nảy sinh và sự sáng tạo trong cách giải quyết của các em. Điều này giúp giáo viên có thể đánh giá đúng những phẩm chất năng lực của các em.

Hoạt động 5. Đánh giá kết quả

Đây là hoạt động cuối cùng, học sinh tự đánh giá lại quá trình hoạt động. Hội đồng tự quản duy trì trực tiếp hoặc học sinh tự viết ra giấy, sau đó Hội đồng tự quản tổng hợp lại các ý kiến.

Nội dung đánh giá phải được tổng hợp lại từ việc xây dựng ý tưởng đến tất cả các bước tổ chức thực hiện; kết quả công việc và ý nghĩa của nó; những bài học kinh nghiệm về mọi mặt; những sáng kiến mới nào có thể áp dụng trên lớp học hoặc hoạt động ngoài lớp học tiếp theo. Giúp học sinh sẽ có khả năng tư duy sâu hơn; việc giao tiếp được mạnh dạn, tự tin; ý thức trách nhiệm của các em được bộc lộ [4].

2.2. Giáo dục kỹ năng sống cho học sinh thông qua hoạt động trải nghiệm tại Trường Tiểu học Bình Chiểu, thành phố Thủ Đức

2.2.1. Thực trạng giáo dục kỹ năng sống tại trường tiểu học Bình Chiểu, thành phố Thủ Đức

Thực trạng hoạt động giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tại Trường Tiểu học Bình Chiểu vẫn chưa được thực hiện thường xuyên, nội dung giáo dục kỹ năng sống còn nghèo nàn, kém phong phú về phương pháp. Hình thức tổ chức các hoạt động chưa đa dạng vì thế chất lượng của

hoạt động giáo dục kỹ năng sống chưa đáp ứng được yêu cầu chung. Có rất nhiều nguyên nhân ảnh hưởng đến thực trạng này. Qua khảo sát cũng như những trải nghiệm thực tiễn thu được một số những nguyên nhân ảnh hưởng đến hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh. Bài viết tiến hành khảo sát, có 87,3% giáo viên và cán bộ quản lý đều cho rằng nguyên nhân khiến việc giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học thông qua hoạt động trải nghiệm gặp rất nhiều khó khăn là do phụ huynh và nhà trường chưa gắn kết với nhau trong việc giáo dục kỹ năng sống; 76% cho rằng vì hoạt động trải nghiệm mất nhiều chi phí và thời gian chuẩn bị; 60% cho rằng vì giáo viên chưa được tập huấn về cách giáo dục

kỹ năng sống nên sử dụng phương pháp và hình thức tổ chức chưa hợp lý... Ngoài ra còn có những nguyên nhân khác, tuy nhiên những nguyên nhân này là ý kiến của 13% số người được khảo sát.

Nâng cao hiệu quả giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học là hoạt động khắc phục các tồn tại, xác định nguyên nhân chủ yếu và nguyên nhân thứ yếu để có những tác động hợp lý. Qua đó hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh được quan tâm, chú trọng đầu tư nhằm giáo dục toàn diện cho học sinh tiểu học.

2.2.2. Đánh giá các biện pháp giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm

Bảng 1. Tính khả thi của biện pháp giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm

TT	Các biện pháp	Mức độ đánh giá				
		Rất khả thi	Khả thi	Ít khả thi	Không khả thi	
1	Đa dạng các hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học theo hướng phát triển năng lực	Số lượng	47	10	1	0
		%	81,0	17,2	1,7	0,0
2	Bồi dưỡng nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ giáo viên	Số lượng	49	8	1	0
		%	84,5	13,8	1,7	0,0
3	Xây dựng quy trình và thực hiện nghiêm túc hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học	Số lượng	48	8	2	0
		%	82,8	13,8	3,4	0,0
4	Tạo cơ hội cho tất cả học sinh tham gia vào cả quá trình của hoạt động trải nghiệm	Số lượng	50	7	1	0
		%	86,2	12,1	1,7	0,0
Trung bình (%)			83,63	14,26	2,13	0,0

Nguồn: nhóm tác giả tổng hợp, 2021

Tính khả thi của các biện pháp đề xuất được tiến hành thăm dò qua phiếu lấy ý kiến của 04 cán bộ quản lý, 54 giáo viên ở một số trường tiểu học tại thành phố Thủ Đức. Các phiếu đề nghị cho ý kiến đánh giá về tính khả thi của 4 biện pháp đề xuất. Kết quả thu được ở bảng 1.

Số ý kiến trả lời rất khả thi của các biện pháp đề xuất có tỷ lệ trung bình là 83,4%. Ý kiến đánh giá ở mức độ khả thi cả bốn biện pháp đạt tỷ lệ trung bình là 14,26%; Như vậy, 4 biện pháp có sự đồng thuận về tính khả thi và rất khả thi là 97,89%. Các phiếu thăm dò cho rằng ít khả thi có tỷ lệ trung bình là 2,13%. Điều này cũng nói lên để đảm bảo tính khả thi

của các biện pháp cần có thêm các điều kiện và các yếu tố cần thiết bổ sung. Ngoài ra, không có phiếu thăm dò nào đánh giá không khả thi; nhìn chung số liệu thu được cho thấy việc thăm dò được đánh giá khách quan. Số liệu thu được nói lên các biện pháp đề xuất đều được đánh giá đạt mức độ cần thiết và khả thi. Các biện pháp đề xuất có mối quan hệ rất chặt chẽ với nhau, và ở mỗi biện pháp cũng đã đề cập được cơ sở đề ra biện pháp, mục tiêu của biện pháp và cách thức tổ chức thực hiện.

3. KẾT LUẬN

Hoạt động giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm là một nội dung quan trọng trong quá trình dạy học, giáo dục

của nhà trường, góp phần hình thành một số năng lực cho học sinh để phát triển toàn diện nhân cách cho các em, góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục. Hoạt động giáo dục kỹ năng sống gắn nhà trường với thực tiễn, giúp các em trải nghiệm, phát huy tính chủ động, sáng tạo của các em; biến quá trình giáo dục thành tự giáo dục. Hoạt động giáo dục kỹ năng sống là một bộ phận của quá trình giáo dục toàn diện trong nhà trường, là một con đường quan trọng đến quá trình hình thành và phát triển toàn diện nhân cách học sinh. Việc thực hiện các hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh thông

qua hoạt động trải nghiệm tại Trường Tiểu học Bình Chiểu, thành phố Thủ Đức khá tốt. Tuy nhiên vẫn chưa có sự đầu tư thỏa đáng về các điều kiện cơ sở vật chất và phương tiện phục vụ hoạt động giáo dục kỹ năng sống. Nhà trường vẫn còn lúng túng trong việc kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động. Trong thời gian tới nếu được đầu tư và triển khai tốt các biện pháp giáo dục kỹ năng sống cho học sinh sẽ giúp cho quá trình hình thành, rèn luyện hoặc thay đổi các hành vi của các em theo hướng tích cực, phù hợp với mục tiêu phát triển toàn diện nhân cách học sinh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Chương trình giáo dục phổ thông*, ban hành kèm theo thông tư 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26-11-2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo.
- [2] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2010), *Giáo dục kỹ năng sống trong các môn học ở trường tiểu học (tài liệu dành cho giáo viên)*, Nxb Giáo dục Việt Nam.
- [3] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2014), *Tài liệu hội thảo xây dựng chương trình giáo dục phổ thông theo định hướng phát triển năng lực học sinh*, Hà Nội.
- [4] Dương Thị Thúy Hà (2015), *Định hướng đánh giá hoạt động trải nghiệm sáng tạo*, *Tạp chí Giáo dục và Xã hội*.
- [5] Đinh Thị Kim Thoa (2015), *Kỹ năng tổ chức hoạt động trải nghiệm sáng tạo trong trường tiểu học*, Nxb Giáo dục Việt Nam.

Ngày nhận bài: 10-3-2021. Ngày biên tập xong: 15-3-2021. Duyệt đăng: 25-3-2021